

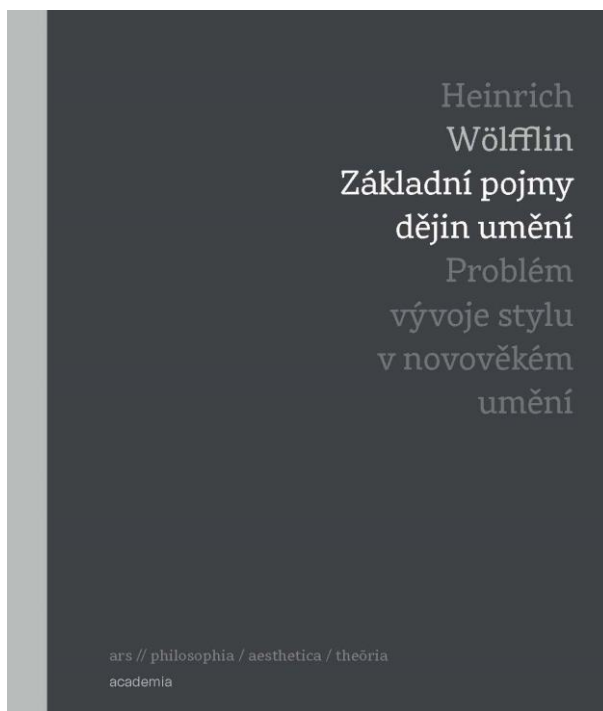

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 2. 6. 2020

Ústav dějin umění AV ČR zakládá novou překladovou edici ars // philosophia / aesthetica / theoria

Úvodní knihou nové edice se stal titul Základní pojmy dějin umění Heinricha Wölfflina. Jde o nejproslulejší a nejdůležitější autorův titul, který vznikl v době, kdy se duchovní vědy začaly vyrovnávat s konkurencí přírodních věd. Kniha vyšla poprvé v Mnichově v roce 1915, německy byla dosud vydána devatenáctkrát. Přeložena byla do všech hlavních evropských jazyků. Po více než sto letech od svého prvního vydání vychází poprvé v češtině.

"Naše nová edice ars // philosophia / aesthetica / theoria je jedním z dlouhodobějších záměrů oddělení historiografie a teorie umění Ústavu dějin umění AV ČR, ve které chceme publikovat překlady důležitých klasických i současných teoretických textů k dějinám umění, které utvářely a přetvářejí podobu našeho oboru. Začali jsme s knihou Heinricha Wölfflina, na jejímž překladu se podílel Tomáš Hlobil z našeho oddělení," říká o nové edici Tomáš Murár z oddělení historiografie a teorie umění ÚDU AV ČR.

Základní pojmy dějin umění Heinricha Wölfflina zůstávají i po více než sto letech od svého prvního vydání v roce 1915 základní systematikou dějin umění. Wölfflin se zde snažil nalézt objektivní kritéria pro zkoumání výtvarných děl postižením vlastního vidění coby aktu předcházejícímu stylové charakteristice pozorovaných děl. V překládané knize srovnává renesanční a barokní výtvarná díla na základě pěti pojmových dvojic: lineární versus malířský, plošný versus hloubkový, uzavřený versus otevřený, mnohodílný versus jednotný, jasný versus nejasný.

„Jde o základní titul dějin umění ve smyslu samostatné vědecké disciplíny, vliv této knihy byl značný po celé 20. století téměř po celém světě, ale od jejího vydání v německém originále v roce 1915 se neobjevila v českém jazyce, i přesto, že již existuje v desítkách dalších jazyků. Jsme proto rádi, že konečně máme Wölfflinovy Základní pojmy dějin umění i v českém překladu a doufáme, že nejen tento titul, ale i další, které již připravujeme, budou přirozenou součástí našeho myšlení o umění a jeho dějinách," dodává Tomáš Murár.

Oddělení nyní připravuje vydání knihy amerického filosofa umění Arthura C. Danta *Po konci umění*. Každý titul je doplněn předmluvou pro doplnění kontextu díla pro dnešního čtenáře. Pro první titul ji připravil historik umění a rektor Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze Jindřich Vybíral. Edice vznikla ve spolupráci s nakladatelstvím Academia, kde je také titul k dostání.

Oddělení historiografie a teorie umění ÚDU AV ČR vzniklo jako samostatné oddělení na začátku roku 2019. Hned po svém vzniku uspořádalo oddělení významnou mezinárodní konferenci k vídeňské škole dějin umění *The Influence of the Vienna School of Art History before and after 1918* v dubnu 2019 v Praze. Na úspěšnou akci naváže v dubnu 2021 mezinárodní konference ke stému výročí úmrtí historika umění a čelního představitele vídeňské školy dějin umění Maxe Dvořáka *The Influence of the Vienna School of Art History II: The 100th Anniversary of Max Dvořák's Death*. V novém čísle recenzovaného časopisu *Journal of Art Historiography* 22, 2020 nyní vychází 2. část příspěvků z loňské konference (<https://arthistoriography.wordpress.com/22-jun20/>).

Kontakt pro doplňující informace:

PhDr. Tomáš Murár, Ph.D.
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.
oddělení historiografie a teorie umění
E murar@udu.cas.cz

Kontakt pro média:

MgA. Barbara Líznerová
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.
M 607 630 453
E liznerova@udu.cas.cz

ars // philosophia / aesthetica / theoria

Edice představuje překlady základních textů z filozofie, estetiky a teorie výtvarného umění. Překládány jsou jak klasické tituly autorů vytvářejících základy dějin umění a příbuzných oborů, tak i úvahy současných autorů, kteří vyhraněné hranice myšlení o umění překračují a nově problematizují pro pozdní 20. a soudobé 21. století.

Heinrich Wölfflin

Heinrich Wölfflin (1864-1945), švýcarský historik umění, syn klasického filologa Eduarda Wölfflina, studoval na univerzitách v Basileji, Berlíně a Mnichově. V roce 1886 obhájil disertaci *Prolegomena k psychologii architektury*. V roce 1893 se stal nástupcem Jacoba Burckhardta na stoličce dějin umění v Basileji, posléze působil na stolicích dějin umění na univerzitách v Berlíně, Mnichově a Curychu.

Kniha Heinricha Wölfflina *Kunstgeschichtliche Grundbegriffe. Das Problem der Stilentwicklung in der neueren Kunst*, nejproslulejší a nejdůležitější autorův titul, vyšla poprvé v Mnichově v roce 1915. Německy byla dosud vydána devatenáctkrát. Přeložena byla do všech hlavních evropských jazyků. Wölfflinovy *Grundbegriffe* jsou zásadní titul vzniklý v době, kdy se duchovní vědy začaly vyrovnávat s konkurencí přírodních věd. Wölfflin se zde snažil nalézt objektivní kritéria pro zkoumání výtvarných děl postižením vlastního vidění, aby aktu předcházejícímu stylové charakteristice pozorovaných děl. V překládané knize srovnává renesanční a barokní výtvarná díla na základě pěti pojmových dvojic: lineární versus malířský, plošný versus hloubkový, uzavřený versus otevřený, mnohodišný versus jednotný, jasný versus nejasný. Wölfflinovy *Grundbegriffe* zůstávají i po více než sto letech základní systematikou dějin umění.

Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, v. v. i.

Ústav dějin umění je součástí Akademie věd ČR od svého vzniku v roce 1953. Jeho vědečtí pracovníci se zaměřují na výzkum v oblasti dějin a teorie výtvarného umění a architektury a na uměleckohistorickou topografii. Podílejí se na domácích i zahraničních výzkumných projektech, jsou kurátory výstav i autory knih o umění a statí publikovaných v domácích i zahraničních vědeckých časopisech a sbornících. Působí jako pedagogové na vysokých školách a přednášejí doma i v zahraničí. Pozornost věnují také problematice ochrany kulturního dědictví. Mezi nejvýznamnější projekty patří několikásvazková Dějiny českého výtvarného umění a soupisy Uměleckých památek Čech, Moravy, Slezska a Prahy. Od svého vzniku vydává ústav také mezinárodně respektovaný oborový časopis Umění/Art. Od roku 2019 se Ústav dějin umění rozšířil o nové oddělení muzikologie a oddělení historiografie a teorie umění.